

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**«ОСНОВИ ОПОДАТКУВАННЯ»**

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	071 Облік і оподаткування ОПП Облік і оподаткування
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна
Курс, семестр	1 курс, 1 семестр
Трудомісткість	Загальна кількість годин – 90. Кількість кредитів – 3.
Мова викладання	Державна
Факультет, кафедра	Факультет обліку та фінансів Кафедра обліку і оподаткування
Контактні дані розробників, залучених до викладання	Лега Ольга Василівна, к.е.н., доцент, професор кафедри обліку і оподаткування кабінет 6, деканат обліку та фінансів olga.lega@pdaa.edu.ua, o_lega@ukr.net https://www.pdaa.edu.ua/people/lega-olga-vasylivna
Мета вивчення навчальної дисципліни:	формування у здобувачів базових знань сутності податкової системи та податкової політики держави, її впливу на суспільство та набуття навичок практичного застосування отриманих знань студентами в сфері оподаткування у майбутній професії
Компетентності:	Загальні компетентності (ЗК): ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. Спеціальні (фахові) компетентності (СК): СК04. Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання
Результати навчання	ПР02. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств. ПР03. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності. ПР05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств. ПР06. Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності
Методи навчання	1) лекція, розповідь; 2) демонстрування; 3) вправи, практичні роботи; 4) метод відповідей на запитання і опитування думок здобувачів вищої освіти; 5) роз'яснення мети навчальної дисципліни, висування вимог до вивчення дисципліни,

	оперативний контроль; 6) опитування; 7) контрольна робота, самостійна робота; 8) самостійний пошук помилок.
Програма навчальної дисципліни	Тема 1. Податки в історії. Тема 2. Концепції розвитку податків. Тема 3. Податки: елементи та функції. Тема 4. Форми податків та їх класифікація. Тема 5. Принципи оподаткування та податкові відносини. Тема 6. Податки в житті твоєї сім'ї.
Стратегія оцінювання результатів навчання	Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення тем та курсу оцінюються у відповідності до форм поточного та семестрового оцінювання результатів навчання: опитування, письмове виконання практичних завдань; виконання завдань самостійної роботи; контрольна робота за результатами опрацювання лекційного матеріалу; контрольна робота для здобувачів заочної форми навчання. Форма семестрового контролю – залік.
Політика навчальної дисципліни	<u>Політика щодо академічної доброчесності.</u> Політика щодо академічної доброчесності регламентується Кодексом академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету (https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/4518/dobrodobro.pdf). Відповіді (усні або письмові) під час проведення начальних занять, списування або виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, забороняється. Під час складання заліку використовувати підручники (їх ксерокопії) та мобільні девайси не дозволяються. Користуватися допомогою сторонніх осіб для виконання завдань дистанційного курсу заборонено. Здобувачі вищої освіти мають поважати авторські права та недопущення академічного плагіату в усіх видах наукової, науково-методичної та навчальної діяльності, дотримуватися принципів академічної доброчесності, правил академічної етики, інформаційної культури та підвищення відповідальності за дотриманням норм цитування відповідно до вимог законодавства про вищу освіту загальнодержавного рівня та рівня Університету. У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання. Політика щодо термінів виконання та перескладання, критеріїв допуску до семестрового контролю здійснюються відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті (https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/10012021polozhennyaproosvitniyprocpravlene.pdf) та Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті (https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyarococinyuvannyarezultatvnavchannyazdobuvachivvyshchoiosivityvpa.pdf). Терміни виконання письмових робіт визначаються тематичним планом (індивідуальним планом здобувача вищої освіти)

відповідно до розкладу навчальних занять та є однаково прийнятними для всіх форм здобуття вищої освіти. Поточний контроль здійснюється провідним НПП під час навчальних занять, які закріплені за зазначеною навчальною дисципліною відповідно до тематичного плану. До семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни здобувач вищої освіти допускається у разі виконання всіх видів робіт, передбачених навчальним планом на семестр для цієї дисципліни.

Політика щодо критеріїв оцінювання навчальних досягнень

здобувачів вищої освіти здійснюються відповідно до вимог Положення про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності в Полтавському державному аграрному університеті

(https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyarosvzyaopdau100122_0.pdf) та Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті

(<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyarocinyuvannyarezultatnavchannyazdobuvachivvyshchoiosvityvpdau.pdf>)

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим відповідно до вимог нормативних документів ПДАУ з організації освітнього процесу. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба або академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Відсутність здобувача на заняттях передбачає самостійне опрацювання матеріалу та не звільняє здобувача від виконання завдання на самостійну підготовку або завдання поточного та підсумкового контролю.

У період обмежувальних заходів навчання, пов'язаних з військовим станом, здійснюється із використанням дистанційних технологій за погодженням із Вченою радою ПДАУ та за обов'язкової умови забезпечення аутентифікації здобувача вищої освіти.

Політика вивчення та викладання навчальної дисципліни здійснюється з дотриманням основних нормативних документів Полтавського державного аграрного університету: Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті

(<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/10012021polozhennyarproosvitniyprocespravlene.pdf>), Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті

(https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyarosvzyaopdau100122_0.pdf), Положення про робочу програму навчальної дисципліни в Полтавському державному аграрному університеті

(<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyarorobochunasaytostatochne.pdf>), Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті

(<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyarocinyuvannyarezultatnavchannyazdobuvachivvyshchoiosvityvpd>)

	<p>au.pdf), Положення про організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaroororganizaciyusamostiynoyiroboty_0.pdf), Методичні рекомендації щодо розробки силабусу навчальної дисципліни у Полтавському державному аграрному університеті https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/metodychnirekomendaciyisylyabus.pdf), Положення про організацію освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання у Полтавському державному аграрному університеті https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaroororganizacyuosvitnogoprocesuzvykorystannyamtehnologiy.pdf)</p>
<p>Передумови для вивчення навчальної дисципліни</p>	<p><u>Базові знання з дисциплін гуманітарного фундаментально-прикладного блоку</u></p>
<p>Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:</p>	<p>Презентації</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p style="text-align: center;">Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Андрущенко В. Л. Фінансова думка Заходу в ХХ столітті: (Теоретична концептуалізація і наукова проблематика державних фінансів). Львів: Каменяр, 2000. 303 с. 2. Вінницька О. А. Теорія фінансів: навч. посіб.; МОН України; Уманський держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. Умань: Візаві, 2018. 309 с. URL: https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/6789/9248/1/%d0%bf%d0%be%d1%81%d1%96%d0%b1%d0%bd%d0%b8%d0%ba%20_%d0%92%d0%be%d1%81%d1%81%d1%82%d0%b0%d0%bd%d0%be%d0%b2%d0%bb%d0%b5%d0%bd_-1-5.pdf 3. Владимир О.М. Основи підприємницької діяльності : навч.-метод. посібн. Тернопіль : ФОП Паляниця В. А., 2016. 168 с. 4. Кириленко, О. П. Фінанси (Теорія та вітчизняна практика): навч. посіб. Тернопіль : Астон, 2002. 212 с. URL:http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/17895 5. Крисоватий А.І., Сидорович О.Ю. Основи оподаткування: навч. посіб. Тернопіль : ТНЕУ, 2012. 234 с. URL: http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/41458/1/%D0%9E%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%20%D0%BE%D0%BF%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D1%82%D0%BA%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf. 6. Лисяк Л. В., Качула С. В., Міщенко Л. О., Міщенко Д. А. Фінанси : навч. посіб.; за ред. д.е.н., проф., акад. АЕН України Л. В. Лисяк. Дніпро: ТОВ «Акцент ПП», 2017. 298 с. URL: http://212.1.86.13/jspui/bitstream/123456789/1970/1/%d0%a4%d1%96%d0%bd%d0%b0%d0%bd%d1%81%d0%b8_%d0%9b%d0%b8%d1%81%d1%8f%d0%ba.pdf 7. Мельник П. В. Розвиток податкової системи в перехідній економіці. Ірпінь: Академія державної податкової служби України, 2001. 362 с. 8. Податкова система: конспект лекцій з дисципліни «Податкова система»,: навч. посіб. для студ. спеціальності 051 «Економіка»,

- спеціалізації «Економіка підприємства» освітнього ступеня «Бакалавр» денної та заочної форм навчання / уклад. Гречко А.В. К., 2018. 171 с. URL: <https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/22754/1/Гречко%20А.В.%20конспект%20лекцій%20Податкова%20система.pdf>.
9. Податкова система: навч. посіб. / [Волохова І. С., Дубовик О. Ю., Слатвінська М. О. та ін.]; за заг. ред. І. С. Волохової, О. Ю. Дубовик. Х.: Діса плюс, 2019. 402 с. URL: <https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/09/Подatkova-systema-navchal-nyu-posibnyk.pdf>
10. Податкова система: навч. посіб. / Іванов Ю. Б., Тищенко В. Ф., Найдено О. Є. та ін. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. 408 с. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/24503/1/2018-%D0%86%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BE%D0%B2%20%D0%AE.%D0%91.%2C%20%D0%A2%D0%B8%D1%89%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE%20%D0%92.%D0%A4.%2C%20%D0%9D%D0%B0%D0%B9%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE%20%D0%9E.%D0%84.%20%D1%82%D0%B0%20%D1%96%D0%BD%D1%88%D1%96.pdf>
11. Податкова система: навч. посіб. / С. В. Косторной, О. О. Яцух, В. Д. Цап [та ін.]; за ред. С. В. Косторного. Мелітополь: Видавничий будинок ММД, 2018. 196 с. URL: <http://elar.tsatu.edu.ua/bitstream/123456789/14445/1/3.pdf>
12. Податкова система: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / за ред. І. О. Лютого. К. : Центр учбової літератури, 2009. 456 с.
13. Податковий кодекс України: Закон України від 2 грудня 2010 р. № 2755-VI зі змінами і доповненнями / Верховна рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2628-20>.
14. Соколовська А. М. Податкова система України: теорія та практика становлення. К.: Знання-Прес, 2004. 454 с.
15. Соколовська А.М. Основи теорії податків: навч. пос. К.: Кондор, 2010. 326 с.
16. Томнюк Т. Л. Податкова система: навч. посіб. Чернівці: ЧТЕІ ДТЕУ, 2022. 324 с. URL: http://chtei-knteu.cv.ua/ua/content/download/nayka/monography/tomnjuk_2022.pdf
17. Фінансова грамотність. Фінанси. Що? Чому? Як?: навч. посіб. / авт. кол.; К., 2019. 272 с. URL: http://www.fst-ua.info/wp-content/uploads/2019/08/Financial_Literacy_Textbook_Aug2019.pdf
18. Ярошенко Ф. О., Павленко В. В., Павленко В. П. Історія податків та оподаткування в Україні : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. ; за заг. ред. А. М. Подоляки. К. : ДП «Вид. дім «Персонал», 2012. 416 с. URL: https://maup.com.ua/assets/files/lib/book/istoria_podatkiv_pavlenko.pdf
19. Лега О. В., Канцедаль Н. А., Яловега Л. В., Прийдак Т. Б. Навчально-методичний посібник для аудиторної та самостійної роботи з дисципліни «Основи оподаткування» для здобувачів вищої освіти ступеня вищої освіти – бакалавр освітньо-професійної програми Облік і оподаткування спеціальності 071

Облік і оподаткування. Полтава. 2022. 230 с. URL: https://moodle.pdaa.edu.ua/pluginfile.php/350451/mod_resource/content/1/Навчально-методичний_посібник.pdf

Допоміжна

1. Лега О. В. Облік розрахунків за податками та платежами: систематизація поглядів. Інфраструктура ринку. 2021. № 54. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2021/54_2021/43.pdf.

2. Лега О. В. Професія «бухгалтер»: від минулого до вимог сучасності. Науковий журнал Вчені записки таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Економіка і управління. 2019. Том 30 (69). № 4. Частина 2. С. 139-146.

URL: http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/xmlui/bitstream/handle/123456789/6164/ТНУ%2030%20%2869%29%20№4_2_removed%20%281%29.pdf?sequence=1&isAll owed=y

3. Лега О. В., Черненко К. В. Звітність у системі податкових розрахунків. Причорноморські економічні студії. 2020. Вип. 59. С. 154 – 159.

URL: http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/jspui/bitstream/123456789/9741/1/Лега_Черненко_Звітність.pdf.

4. Лега О. Використання податкової інформації у розрахунках з бюджетом. Agricultural and Resource Economics : International Scientific E-Journal. 2017. Vol. 2. No. 3. Pp. 63–74.

URL: http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/bitstream/123456789/318/1/120-279-1-SM_Стаття.pdf.

5. Лега О.В., Прийдак Т.Б., Яловега Л.В. Інформаційна роль бухгалтерського обліку у вирішенні проблем податкової безпеки підприємств. Бухгалтерський облік як наука; від основ до наукової картини світу: колективна монографія / за заг. ред. В. Я. Плаксінка. К.: «Центр учбової літератури», 2021. С. 74 -85.

6. Матюха М. М. Облік і звітність в оподаткуванні: опорний конспект лекцій. К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2018. 220 с. URL: https://maup.com.ua/assets/files/lib/book/oblik_zvitnist_2018.pdf

7. Облік і звітність підприємств у системі оподаткування : навч. посіб. / М. І. Бондар, Л. Г. Ловінська, Н. М. Лисенко та ін. ; за заг. ред. М. І. Бондар, Н. М. Лисенко. 2-ге вид., перероб. і доп. К. : Акад. фін. управління, 2014. 585 с. URL: https://afu.kiev.ua/getfile.php?page_id=451&num=9

8. Податкова система : навч. посіб. / В. Л. Андрущенко, В. О. Осмятченко, Я. О. Ізмайлов, Т. В. Тучак [та ін.] ; Університет ДФС України. Ірпінь, 2020. 492 с. (Серія «Податкова та митна справа в Україні» ; т. 155).

Інформаційні ресурси

<http://sfs.gov.ua> – офіційний портал Державної фіскальної служби; <http://www.rada.gov.ua/> - сайт Верховної Ради України; www.vobu.com.ua – сайт газети «Все про бухгалтерський облік» www.dtk.com.ua – сайт журналу «Дебет-Кредит»